

(چهکی پیاو ته لاق) ه ... فه رهنگ جلال

کیشه‌ی ته لاق له کۆمه‌لگای ئیمه‌دا ده‌رهاو بیشته‌ی عه‌قلیه‌تیکی دوا که‌وتوو ی نیر سالارانیه‌یه، سه‌رجه‌م توندو تیژی و کیشه‌کان له لای ئیمه‌ی پیاو ته‌نها ئاراسته‌ی که‌سی به‌رامبه‌ر ده‌کریت که‌ ئه‌هویش ره‌گه‌زی به‌رامبه‌ره (ئافه‌رت)، یه‌کی له‌و چه‌کانه‌ی که‌ دژی ئافه‌رت به‌ کاردیته‌ تا ئیستاش بوونی هه‌یه‌و ئافه‌رتی پی ده‌چه‌وسیته‌وه (چه‌کی ته‌لاق) ه، که‌ بو خۆی کیشه‌یه‌که‌ ژن ده‌کاته‌ سووته‌مه‌نی ده‌ستی داب و نه‌ریته‌ی په‌روه‌ده‌ی سه‌قه‌ت، جگه‌ له‌وه‌ی ئه‌گه‌ر بیته‌ و ئه‌و خیزانه‌ش مندا لیان هه‌بیته‌ که‌ له‌و حاله‌ته‌شدا مندا لیش ده‌بیته‌ قوربانی، که‌ زۆربه‌ی ئه‌و مندا لانه‌ش داها تویه‌کی ره‌شیان ده‌بیته‌ له‌ داها توو ی ژیاندا .. که‌واته‌ ده‌بیته‌ پاشه‌ رۆژی ئه‌و مندا لانه‌ش به‌ چ ئاکام و به‌ چ قه‌یرانی کدا بروات؟

به‌ بروای من هه‌ندی خا ل هه‌یه‌ که‌ سه‌رچاوه‌ی دروست بوونی ئه‌م کیشه‌یه‌ن:-

- 1) نه‌ گونجاندن (کچ) و (کو پ) پیکه‌وه‌ چونکه‌ له‌ به‌شیکی زۆری خیزانی ئه‌مرو ی کوردا کو پو کچ مافی هه‌لبژاردنی ژیا نی هاوسه‌ری سه‌ربه‌خویان نییه‌، که‌سی سیه‌هم هاوسه‌ریان بو ده‌ست نیشان ده‌کات که‌ ئیستاش لای هه‌ندی خیزان بووه‌ به‌ کرداریکی مۆدی رن.
- 2) فا کته‌ریکی تری ئه‌م کیشه‌یه‌.. دلپسییه‌ که‌ به‌ داخه‌وه‌ له‌ جیا تی ئه‌وه‌ی ئه‌م دیارده‌یه‌ بنه‌ر بکریت به‌ لکو زیاد له‌ جاران په‌ره‌ی سه‌ندوو و ئه‌وه‌ش تر سنا کترین نه‌خۆشییه‌ که‌ خوودی مرو فقه‌کان خویان دروستی ده‌کن به‌ چاوی خویانه‌وه‌ ده‌روانه‌ به‌رامبه‌ر.
- 3) خیا نه‌ت کردن له‌ ژیا نی هاوسه‌ری.
- 4) بی به‌رنامه‌ی له‌ کاتی جووت بووندا (سیکس) به‌هۆی به‌رنامه‌یه‌کی دا رپژرا و که‌ بو چوونی هه‌ردوو لای تیدا په‌یره‌و کرا بیته‌.
- 5) وه‌ک له‌ خا لی (1) ی سه‌ره‌وه‌ ئاماژه‌م پيدا که‌سی سیه‌هم ده‌ستیکی کار یگه‌ری هه‌یه‌ له‌م کیشه‌یه‌ به‌ تاییه‌ت له‌ دوا ی پیکه‌یانی ژیا نی هاوسه‌ری بو یه‌ ده‌لیم:-

هاوسه‌رگی ر گرنترین فا کته‌ره‌ بو به‌رده‌وام بوونی ژیا ن و نوی بوونه‌وه‌ی مرو فقه‌کان، پید ده‌چم ئه‌م چه‌مکه‌ش له‌ کۆمه‌لگه‌ی ئیمه‌دا قه‌تیس بووی و له‌ بازنه‌یه‌کی خرپا بخولیته‌وه‌، له‌م سو نگه‌یه‌شه‌وه‌ زۆربه‌ی کات ئه‌توانم بلیم به‌ به‌رده‌وامیش (ئافه‌رت) ده‌بیته‌ قوربانی به‌ پیی زا لبوونی سیسته‌می خیا لیه‌تی و پیاو سالاری. با چیتر ئه‌م چه‌که‌ فرید ه‌ین و بو ئایینده‌مان به‌کاری نه‌هینین، چونکه‌ دلنیا م جگه‌ له‌ زه‌ره‌و زیان هیچ به‌ها یه‌کی تری نییه‌، بو ئه‌وه‌ی ئایینده‌مان به‌ گرو تینیکی تر روونا ک بکه‌ینه‌وه‌، زما نی گف تو گو و دیا لۆک به‌کار به‌ینین، ئه‌و کاته‌ ده‌توانین به‌ شیویه‌کی دبلو ماسیا نه‌ بگه‌ینه‌ ئه‌و خا لانه‌ی که‌ خو مان مه‌به‌ستمانه‌، هه‌ولده‌ین له‌ یه‌ک خا لی پر شنگدا ره‌ یه‌کبگرینه‌وه‌. ئه‌گه‌ر نا ئه‌وا هه‌رده‌م وه‌ک دوو را سته‌هی لی ته‌ریما ن لی دیته‌ که‌ هه‌گیز یه‌ک نا گرینه‌وه‌.

سلیمانی

Farhang_jalal@yahoo.com

Farhang_jalal@hotmail.com

ئهو نووسینانه‌ی له‌ کوردستان نیت دا بلاوده‌کرینه‌وه‌، بیروبو چوونی خاوه‌نه‌کانیا نه‌، کوردستان نیت لی به‌رپرسیار نییه‌.